

För kännedom
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder

Stadsrevisionen i Örebro kommun har genomfört en grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder. Vid granskningen har vi biträttats av KPMG.

Enligt **God revisionssed i kommunal verksamhet** är grundläggande granskning den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Denna granskning är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser och ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystemen och rutiner samt måluppfyllelse (resultat, prestationer m.m.).

Revisorerna följer verksamheten genom att ta del av grundläggande dokument t.ex. mål- och budgetdokument, internkontrollplaner, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapport och årsredovisning, verksamhetsberättelser, beslutsunderlag, protokoll m.m.

En viktig del av den grundläggande granskningen är dialog med nämnder och styrelse. Att ha en god dialog med nämnderna är en förutsättning för att revisionens arbete på bästa möjliga sätt ska bli framgångsrikt.

Stadsrevisionen arbetar med presidieträffar som bygger på att styrelsens och nämndernas presidier tillsammans med ledande tjänstemän träffar revisorerna för att diskutera aktuella frågor. I denna sammanfattande rapport har vi valt att fokusera på tre områden som lyfts fram vid presidieträffarna, **Intern kontroll, Medarbetare och Lokalförsörjning**. Alla tre områden har dock inte diskuterats vid alla presidieträffar. I bilaga 1 finns en mer utförlig redogörelse för resultatet av granskningen. De skriftliga svar som presidierna då lämnade och de diskussioner som då ägde rum, hösten 2015, är inte nödvändigtvis aktuellt nu under våren 2016. Resultatet presenteras med ett avsnitt per nämnd.

Örebro 2016-04-07

Britta Bjelle
ordförande

Ingemar Karlsson
vice ordförande

Bilaga: Rapport Grundläggande granskning samt tillhörande bilaga.

Örebro kommun

**Grundläggande granskning 2015
Rapport**

Advisory
Karin Helin Lindkvist
Sara Linge
Andreas Wendin
Caroline Fornbrant
KPMG AB
23 mars 2016
Antal sidor: 10

Innehåll

1.	Bakgrund	1
2.	Programområde Barn och utbildning	3
2.1	Förskolenämnden	3
2.2	Grundskolenämnden	3
2.3	Gymnasienämnden	4
2.4	Programnämnd barn och utbildning	4
3.	Programområde Samhällsbyggnad	4
3.1	Byggnadsnämnden	4
3.2	Fritidsnämnden	5
3.3	Kulturnämnden	5
3.4	Miljönämnden	6
3.5	Tekniska nämnden	6
3.6	Programnämnd samhällsbyggnad	7
4.	Programområde Social välfärd	7
4.1	Nämnden för funktionshindrade	7
4.2	Socialnämnd väster och Socialnämnd öster	7
4.3	Vård- och omsorgsnämnd väster	8
4.4	Vård- och omsorgsnämnd öster	8
4.5	Överförmyndarnämnden	9
4.6	Programnämnd social välfärd	9
5.	Övriga nämnder	9
5.1	Landsbygdsnämnden	9
5.2	Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	10
5.3	Kommunstyrelsen	10

1. Bakgrund

Vi har av Stadsrevisionen i Örebro fått i uppdrag att i rapportform presentera resultatet från 2015 års grundläggande granskning.

Enligt **God revisionsred i kommunal verksamhet** är grundläggande granskning den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Denna granskning är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser och ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystemen och rutiner samt måluppfyllelse (resultat, prestationer m.m.).

Revisorerna följer verksamheten genom att ta del av grundläggande dokument t.ex. mål- och budgetdokument, internkontrollplaner, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapport och årsredovisning, verksamhetsberättelser, beslutsunderlag, protokoll m.m.

En viktig del av den grundläggande granskningen är dialog med nämnder och styrelse. Att ha en god dialog med nämnderna är en förutsättning för att revisionens arbete på bästa möjliga sätt ska bli framgångsrikt.

Stadsrevisionen arbetar med presidieträffar som bygger på att styrelsens och nämndernas presidier tillsammans med ledande tjänstemän träffar revisorerna för att diskutera aktuella frågor. Inför träffarna får respektive presidium skriftligen besvara ett antal frågor. I denna rapport lyfts vissa saker från dessa presidieträffar fram. Det som lyfts fram kan både komma från presidiets skriftliga svar och från den diskussion som ägde rum vid träffen. I sammanhanget är det viktigt att påpeka att det som i denna rapport lyfts fram från presidieträffarna är sådant som var aktuellt vid tidpunkten för dessa träffar.

I denna sammanfattande rapport har vi valt att fokusera på tre områden som lyfts fram vid presidieträffarna, **Intern kontroll, Medarbetare och Lokalförsörjning**. Alla tre områden har dock inte diskuterats vid alla presidieträffar.

I bilaga 1 finns en mer utförlig redogörelse för resultatet av granskningen. De skriftliga svar som presidierna då lämnade och de diskussioner som då ägde rum, hösten 2015, är inte nödvändigtvis aktuellt nu under våren 2016.

I bilaga 1 görs, utöver noteringar från presidieträffarna, för varje nämnd en avstämning gällande mål, uppföljning, rapportering och intern kontroll. När det gäller avstämningen gällande nämndernas verksamhetsmässiga mål utgår vi från kommunens sammanvägda bedömning av måluppfyllelsen inom följande områden.

- De av fullmäktige fastställda strategiska områdena (fyra områden: Hållbar tillväxt, Människors egenmakt, Barns och ungas behov, Trygg välfärd)
- Verksamhetsuppdraget enligt reglementet (fyra områden: Process, Brukare, Ekonomi/effektivitet, Medarbetare)

- Följsamhet till budget (uppdelat på de två områdena intraprenader och övrig verksamhet)

Den sammanvägda bedömningen görs alltså inom totalt tio områden. Bedömningen inom flertalet av dessa tio områden baseras på ett antal nämndspecifika mål inom respektive område. Vi fokuserar dock på dessa tio områden per nämnd, inte på alla enskilda mål för varje nämnd. För vart och ett av dessa tio områden gör kommunen en bedömning om området når upp till Grönt, Gult eller Rött. Om något av områdena inte når upp till Gult eller Grönt tittar vi på om nämnden därmed beslutat om åtgärder/analys.

När det gäller den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen tittar vi på respektive nämnds budget, den prognos som gjordes vid delår 2 samt utfallet. Som underlag använder vi kommunens samlade *Delårsrapport med prognos 2 2015* samt kommunens samlade *Årsredovisning 2015*. Driftsredovisningen per nämnd är dock olika uppställd i delårsrapporten respektive årsredovisningen vilket gör att siffrorna inte är fullt ut jämförbara.

I de fall budgetavvikelsen överstiger 5 % gör vi en kort kommentar. Vidare anges i dessa fall både den vid delår 2 prognostiserade avvikelsen samt den faktiska avvikelsen. Därför vill vi än en gång påpeka att siffrorna från delår 2 inte är fullt ut jämförbara med siffrorna från årsredovisningen.

När det gäller den interna kontrollen har vi tagit del av nämndernas risk- och väsentlighetsanalyser, tillsynsplaner och tillsynsrapporter. Även gällande den interna kontrollen har vi i vissa fall lämnat kommentarer.

Resultatet presenteras med ett avsnitt per nämnd.

2. Programområde Barn och utbildning

2.1 Förskolenämnden

Intern kontroll

Politiken är på ett aktivt sätt involverad i riskanalysen inför framtagandet av tillsynsplan för den interna kontrollen, vilket fallit mycket väl ut.

Medarbetare

Eftersom det är angeläget för förvaltningen att ha en samlad bild över sitt kompetensläge och framtida rekryteringsbehov har arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan intensifierats för att resultera i en dokumenterad plan som beräknas vara klar till oktober.

Lokalförsörjning

Förvaltningen förskola och skola har ett nära samarbete med Lokalförsörjningsavdelningen och lokalplanerare på Förvaltningskontor Ringgatan vad gäller lokalfrågor såsom att säkra att lokalbeståndet möter platsbehovet. Detta sker genom den årligen upprättade Lokalförsörjningsplanen.

2.2 Grundskolenämnden

Intern kontroll

Såväl nämnden som tjänstemän tar under våren fram förslag på nya tillsynsområden för kommande år. I juni sammanställer förvaltningen alla förslag som inkommit och återrapporterar förslagen till presidiet som då bjuds in att delta vid riskanalys av inkomna förslag. Arbetet med riskanalysen sker med hela presidiet och det är öppet för inspel från övriga ledamöter. Arbets sättet upplevs som väldigt bra och det blir bra diskussioner.

Medarbetare

Personalförsörjning: Eftersom det är angeläget för förvaltningen att ha en samlad bild över sitt kompetensläge och framtida rekryteringsbehov har arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan intensifierats för att resultera i en dokumenterad plan som beräknas vara klar till oktober. Kompetensförsörjningsplanen presenteras för nämnden under hösten.

Lokalförsörjning

Förvaltningen förskola och skola har ett nära samarbete med Lokalförsörjningsavdelningen och lokalplanerare på Förvaltningskontor Ringgatan vad gäller lokalfrågor såsom att säkra att lokalbeståndet möter platsbehovet. Detta sker genom den årligen upprättade Lokalförsörjningsplanen.

2.3 Gymnasienämnden

Intern kontroll

Inför nämndens beslut om tillsynsplan, görs en riskanalys med deltagare från förvaltningen, personalavdelningen samt deltagare från nämndens presidium och där man gemensamt kommer fram till tillsynsområden som sedan beslutas i planen.

Medarbetare

Nämnden bedömer att man har en god framförhållning för att möta elevökningarna. I planen ingår att säkerställa personaltillgången, främst i form av fler lärare med rätt ämneskombination.

Lokalförsörjning

Nämnden jobbar mycket med lokalförsörjning och planering för att kunna jobba på ett mer flexibelt sätt. Den årliga lokalförsörjningsplanen tar hänsyn till kommande elevökningar. Förvaltningen har också nyligen inrättat en ny tjänst som lokalplanerare. Som prognoserna ser ut kommer det att behöva öppnas en sjätte enhet år 2020-2022.

2.4 Programnämnd barn och utbildning

Intern kontroll

Hela presidiet har deltagit i riskanalysen inför framtagandet av tillsynsplan för den interna kontrollen. Det har uppkommit några faktorer som skolväsendet har att hantera framöver, t.ex. kompetensförsörjning och lokalförsörjning. Det tycks som om risker lyfts på bordet och diskuterats på ett bra sätt när presidiet är mer aktiva i själva riskanalysen.

Medarbetare

Personalförsörjningen är en stor utmaning. Än så länge håller Örebro kommun som helhet näsan över vattenytan när det gäller kompetensförsörjningen men den behöver ändå bedömas som en risk.

Lokalförsörjning

För att hantera lokalförsörjningen så träffas de olika nämnderna programområde Barn och utbildning och Samhällsbyggnad för att prata ihop sig kring behov och hur man kan tänka nytt kring flexibla lokaler för att möta olika behov under olika tidpunkter. BoU har då också fått en genomgång av hur planprocessen fungerar för att kunna vara med och signalera sina behov vid rätt tidpunkt.

3. Programområde Samhällsbyggnad

3.1 Byggnadsnämnden

Intern kontroll

Inför 2016 års tillsynsplan har byggnadsnämndens ordförande och vice ordförande tillsammans med Stadsbyggnads förvaltningsledning samt nämndadministratören och kvalitetsledaren arbetat med riskanalys enligt kommunövergripande modell. Risker som kommit fram genom denna

gemensamma övning har av samma grupp prioriteras och vissa risker har sedan valts ut inför kommande års tillsynsplan som presenteras för nämnden senare under hösten.

Presidiet menar att det inte varit någon större skillnad mellan vad som kommer fram i riskanalysen med det nya arbetssättet, i jämförelse med hur nämnden tidigare arbetade då tjänstemännen tog fram ett färdigt förslag.

Medarbetare

Viss personalomsättning på bygglovsidan har lett till något längre handläggningstider. Nämnden har inte något arbetsgivaransvar utan detta har från och med 2015 flyttats till programnämnd samhällsbyggnad. Byggnadsnämnden köper personalresurser från programnämnden.

3.2 Fritidsnämnden

Intern kontroll

Riskanalysen leds av processhandledare från förvaltningskontor Samhällsbyggnad. Inbjudna till riskanalysen inför arbetet med tillsynsplan 2016 var Fritidsnämndens presidium, förvaltningens ledningsgrupp samt ekonom. Medverkande vid riskanalysen var delar av nämndens presidium, förvaltningschef, verksamhetschef för Fritid, kvalitetsledare samt ekonom.

Processledaren delade in deltagarna i mindre grupper, som alla skulle ta fram tänkbara granskningsområden inom områdena ekonomi, verksamhet och personal. Gruppen återsamlades och samtliga förslag diskuterades utifrån sannolikhet (låg, mellan, hög) och konsekvens (lindrig, betydlig, allvarlig).

Det nya arbetssättet med riskanalysen upplevs som givande.

Medarbetare

Kulturnämnden och fritidsnämnden delar på en förvaltning, vilket från förvaltningen upplevs problematiskt. Flera chefer och tjänstemän jobbar mot två nämnder.

Från politikens håll är det positivt att ha två skilda nämnder, då det blir lättare för politikerna att specialisera sig. Från förvaltningen beskrivs att det är det rörigt med uppdrag som kommer från flera håll. Förvaltningschef får signaler om att personal och chefer är hårt ansträngda.

Flera uppdragsgivare – programnämnden ger uppdrag direkt in i förvaltningen. Det ökar och det är tydligt om vem som har rätt att beställa och avropa jobb.

3.3 Kulturnämnden

Intern kontroll

Riskanalysen leds av processhandledare från förvaltningskontor Samhällsbyggnad. Inbjudna till riskanalysen inför arbetet med tillsynsplan 2016 var Kulturnämndens presidium, förvaltningens ledningsgrupp samt ekonom. Medverkande vid riskanalysen var delar av nämndens presidium, förvaltningschef, utvecklingschef, verksamhetscheferna för biblioteket, Fritid ungdom och Kulturskolan samt ekonom.

Processledaren delade in deltagarna i mindre grupper, som alla skulle ta fram tänkbara granskningsområden inom områdena ekonomi, verksamhet och personal. Gruppen återsamlades och samtliga förslag diskuterades utifrån sannolikhet (låg, mellan, hög) och konsekvens (lindrig, betydlig, allvarlig).

Kulturnämnden har aktiva politiker som även tidigare lagt till sina tankar i riskanalysen. Förvaltningen ser att det finns vissa delar som har blivit bättre nu när de har med sig politikerna i riskanalysen.

Medarbetare

Minskade resurser till biblioteken gör att förändringar måste ske för att bibehålla servicen.

3.4 Miljönämnden

Intern kontroll

Beträffande nämndens system för uppföljning av den interna kontrollen framförs att det finns önskemål att involvera presidiet i riskanalysen. Presidiet kommer med i beredningssteget, i övrigt är det mest en tjänstemannaprodukt.

Medarbetare

Under året har ett nytt projekt initierats tillsammans med personalavdelningen i syfte att hitta sätt att behålla och rekrytera personal. Inom stadsbyggnad totalt är personalomsättningen 6,83 % medan den på miljökontoret är 15 %. Miljönämnden har arbetsgivaransvaret.

En utmaning som beskrivs är att det är svårt att få in de nya medarbetarna i produktion och att det ställer krav på den personal som varit anställd längre vad gäller upplärning och introduktion.

Omsättningen av personal har pågått under flera år. Försök har gjorts att överbemanna, men det är svårt att veta om hur mycket man vågar ta ut svängarna. Har kommit fram till att man behöver överbemanna mer.

Det framkommer även att förvaltningen tror sig se löneskillnader mellan miljöinspektörer och ingenjörer på den mer tekniska sidan vilket gör att man tror sig se könsbaserade löneskillnader. En utredning kring detta har begärts.

3.5 Tekniska nämnden

Intern kontroll

Ett arbetssätt har tagits fram för att säkerställa att politiken i ett tidigare skede inkluderas i arbetet med interkontrollens riskanalys.

Medarbetare

Nu finns inga problem med trivsel eller personalomsättning på IT-sidan. 2016 införs ett köpsystem för IT-supporten och tekniska nämnden är förberedda för att klara detta.

På personalsidan är det nu bemannat. Har haft en halv annonssida i Ny teknik och Dagens Nyheter där man marknadsför Örebro som attraktiv arbetsgivare inom samhällsbyggnadsområdet.

3.6 Programnämnd samhällsbyggnad

Intern kontroll

Beträffande nämndens system för uppföljning av den interna kontrollen framför ordföranden att hans uppfattning är att de förtroendevalda inte behöver delta i riskanalysen utan att detta ska hanteras på tjänstemannanivå.

Medarbetare

I jämförelse med övriga kommunen har stadsbyggnad ett dåligt resultat i medarbetarenkäten.

Lokalförsörjning

När det gäller långsiktig planering framförs att det är svårt att få med hela kommunen på banan, svårt att få det långsiktiga perspektivet. Övriga delar av kommunen hinner inte med. Handlingsplanen för stadens byggande, togs fram för att visa utbyggnaden och för att ge övriga delar en chans att se var kommunen växer och förlänga deras planeringshorisonter. Det beskrivs att det saknas en motpart i övriga delar av kommunen och att nämnderna söker om bygglov när det är dags att öppna skolan, inte när planläggningen måste börja ske.

4. Programområde Social välfärd

4.1 Nämnden för funktionshindrade

Intern kontroll

Processteamet samlas för att ta fram tillsynsområden. Presidiet blir informerade om riskanalysens resultat och väljer, utifrån uppkomna risker, vilka områden där tillsyn ska ske hösten 2016. Minst ett område gällande verksamhet, ekonomi och personal. Resultatet av riskanalysen dokumenteras en Tillsynsplan. De förtroendevalda har sin egen riskanalys och omvärldsspaning men tittar också på förvaltningens riskanalyslista.

Medarbetare

Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att anta ett systematiskt och kompetensstrategisk förhållningssätt för att säkerställa personalförsörjningen.

Inom förvaltningen har de inga problem med rekrytering av sjuksköterskor och de händer t.o.m. att de får säga nej till sjuksköterskor som vill arbeta i verksamheten. Presidiet tror att en bidragande orsak är att de har lyckats med ledarskapet.

4.2 Socialnämnd väster och Socialnämnd öster

Intern kontroll

I framtagandet av tillsynsplan arbetar nämnden enligt de riktlinjer som anges i dokumentet

”Bättre koll med internkontroll – En handbok för Örebro kommun” och ”Riskanalysmetod – en handbok för Örebro kommun”. I riskanalyserna deltar tjänstemän inom organisationen med god insikt i nämndens verksamhet och områden. Programnämnden har gjort bedömningen att nämndens ledamöter inte direkt ska delta i den riskanalys som genomförs. Ledamöterna har dock insyn i arbetet och kommer med synpunkter genom beredningsprocessens olika steg.

Medarbetare

Socialnämnderna och förvaltningen arbetar aktivt för att säkerställa tillgång till personal med rätt kompetens. Svårigheter att attrahera och behålla socialsekreterare med lämplig erfarenhet är en nationell utmaning. Utmaningen möts med en palett av strategiska åtgärder.

Lokalförsörjning

Det är svårt att hitta bostäder vilket medför att människor blir kvar på institution längre än nödvändigt. Nämnden har gett förslag till programnämnden att utöka antalet platser. Det finns också ett förslag på att inrätta ett stödboende för vuxna men de har ingen lokal än.

4.3 Vård- och omsorgsnämnd väster

Intern kontroll

Under 2015 har ny rutin tagits fram gällande arbetet med intern kontroll inom vård- och omsorgsförvaltningen. I denna rutin tydliggörs nämndernas delaktighet i risk- och väsentlighetsanalyserna vid framtagande av tillsynsplan.

Medarbetare

Medarbetarplattformen utgör grunden tillsammans med tydliga mål och uppdragshandlingar, kompetenstrappor och en omfattande utbildningsverksamhet. Kompetensstyrningsmodellen är ett stöd i arbetet och skapar kvalitet i medarbetarsamtal och lönesättning. Ett väl etablerat samarbete finns med Vård och omsorgscollege. Dessutom pågår ett utvecklingsarbete för att stärka och effektivisera förvaltningens gemensamma bemanningsenhet. Det har fattats beslut om att minska hemvården med 100 årsarbetare. Ingen personal kommer att sägas upp men det kommer att ske omplaceringar av personal. De har gott resultat på medarbetarenkäterna inom vård och omsorg. Det är dock rätt stora skillnader mellan enheterna. I den senaste enkäten hade de ökat inom fler områden men det finns en risk för att det blir sämre resultat nästa gång med tanke på den turbulens som finns just nu i verksamheten.

4.4 Vård- och omsorgsnämnd öster

Intern kontroll

Under 2015 har ny rutin tagits fram gällande arbetet med intern kontroll inom vård- och omsorgsförvaltningen. I denna rutin tydliggörs nämndernas delaktighet i risk- och väsentlighetsanalyserna vid framtagande av tillsynsplan.

Medarbetare

Medarbetarplattformen utgör grunden tillsammans med tydliga mål och uppdragshandlingar, kompetenstrappor och en omfattande utbildningsverksamhet. Kompetensstyrningsmodellen är ett stöd i arbetet och skapar kvalitet i medarbetarsamtal och lönesättning. Ett väl etablerat samarbete

finns med Vård och omsorgscollege. Dessutom pågår ett utvecklingsarbete för att stärka och effektivisera förvaltningens gemensamma bemanningsenhet.

4.5 Överförmyndarnämnden

Intern kontroll

Arbetet med riskanalysen har under ganska många år gjorts tillsammans med presidiet och förvaltningsledning. Vid val av riskområden utgår de från ett antal olika områden t.ex. ekonomi, verksamhet och väljer ut ett antal frågor inom varje område.

Medarbetare

Det är totalt sett en ökning avseende behoven av gode män, förvaltare och ställföreträdare. Nämnden får redovisning månadsvis.

4.6 Programnämnd social välfärd

Intern kontroll

I riskanalysarbetet deltar tjänstemän inom organisationen med god insikt i nämndens verksamhet och områden. Programnämnden har gjort bedömningen att nämndens ledamöter inte direkt ska delta i den riskanalys som genomförs. Ledamöterna har dock insyn i arbetet och kommer med synpunkter genom beredningsprocessens olika steg, vilket innefattar ordförandeberedning, presidium och nämndsammanträde.

Medarbetare

För att klara framtida verksamhetsutveckling kommer programnämnden att ta fram en övergripande sammanfattande bild av vilken kompetens som kommer att krävas och hur denna kompetens skall säkras. Programnämnden kommer också att verka för att det personalstrategiska perspektivet tas med i konsekvensanalyser inför och efter beslut kopplat till programnämndens verksamhetsansvar och uppdrag.

Lokalförsörjning

En aktuell fråga avseende lokaler är boendefrågan för äldre.

5. Övriga nämnder

5.1 Landsbygdsnämnden

Intern kontroll

Med tanke på att Landsbygdsnämnden ännu inte gjort ett helt verksamhetsår så beslutades det i samråd med Kommunledningskontoret att riskanalysen för 2015 skulle genomföras i en något mindre omfattning än normalt. Enligt årsberättelsen bör dessa brister åtgärdas och återrapporteras till nämnden i februari 2016. Nämndens protokoll från februari 2016 innehåller ingen information om återrapportering gällande de brister som uppmärksammades i den förenklade tillsynen 2015.

5.2 Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Intern kontroll

På senare år har de arbetat för att nämnden ska vara involverad i ett tidigare skede i processen i riskanalysen. Hela nämnden har vid två tillfällen fått utbildning i riskanalyser. Majoritet respektive oppositionen har i respektive grupp arbetat med att ta fram förslag på riskområden.

Medarbetare

Det ser att det finns en stor risk för att det kommer att bli brist på Sv 2-lärare.

5.3 Kommunstyrelsen

Intern kontroll

Det finns en beslutad rutin kring framtagande av tillsynsplanen. Inför arbetet med 2015 års Tillsynsplan genomfördes en gemensam riskanalys avseende personal, ekonomi samt verksamhet med tjänstemän på Kommunledningskontoret. De områden som identifierades återfördes till och fastställdes i Kommunledningskontorets ledningsgrupp inför Kommunstyrelsens beredning. Underlaget från riskanalysen blev på så sätt också en del i arbetet med kontinuerlig verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Medarbetare

Revisorerna framför att det vid presidieträffarna framkommit att de i förvaltningarna är väldigt nöjda med den chefsutbildning som pågår nu. Presidiet informerar om att de beräknar att inom två år ska förhoppningsvis alla chefer ha genomgått programmet. Alla chefer får också möjlighet att med sin närmaste chef följa upp vad som de gått igenom i ledarskapsprogrammet. Ambitionen är också att det kommer att bli en fortsättning på utbildningen.

Datum som ovan
KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Sara Linge
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Andreas Wendin
Konsult

Caroline Fornbrant
Konsult

Örebro kommun

Grundläggande granskning 2015
Bilaga 1

KPMG AB
23 mars 2016
Antal sidor: 38

Innehåll

Bilaga 1	1
1. Programområde Barn och utbildning	1
1.1 Förskolenämnden	1
1.2 Grundskolenämnden	3
1.3 Gymnasienämnden	5
1.4 Programnämnd barn och utbildning	7
2. Programområde Samhällsbyggnad	9
2.1 Byggnadsnämnden	9
2.2 Fritidsnämnden	11
2.3 Kulturnämnden	13
2.4 Miljönämnden	15
2.5 Tekniska nämnden	17
2.6 Programnämnd samhällsbyggnad	19
3. Programområde Social välfärd	21
3.1 Nämnden för funktionshindrade	21
3.2 Socialnämnd väster	22
3.3 Socialnämnd öster	25
3.4 Vård- och omsorgsnämnd väster	26
3.5 Vård- och omsorgsnämnd öster	28
3.6 Överförmyndarnämnden	30
3.7 Programnämnd social välfärd	31
4. Övriga nämnder	34
4.1 Landsbygdsnämnden	34
4.2 Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	36
4.3 Kommunstyrelsen	37

Bilaga 1

1. Programområde Barn och utbildning

1.1 Förskolenämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Politiken är på ett aktivt sätt involverad i riskanalysen inför framtagandet av tillsynsplan för den interna kontrollen, vilket fallit mycket väl ut.
- Förvaltningen förskola och skola har ett nära samarbete med Lokalförsörjningsavdelningen och lokalplanerare på Förvaltningskontor Ringgatan vad gäller lokalfrågor såsom att säkra att lokalbeståndet möter platsbehovet. Detta sker genom den årligen upprättade Lokalförsörjningsplanen.
- Personalförsörjning: Eftersom det är angeläget för förvaltningen att ha en samlad bild över sitt kompetensläge och framtida rekryteringsbehov har arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan intensifierats för att resultera i en dokumenterad plan som beräknas vara klar till oktober.
- Genomlysningen av lärarlegitimationer som genomfördes under våren visade att det inom förskolan totalt sett fanns den kompetens som efterfrågades vid inventeringen.
- Kompetensförsörjningsplanen presenteras för nämnden under hösten.
- Det är programnämnden som har ansvaret för beredskapen vid förändringar (i barnantal).
- Nyanlända barn är ofta äldre och påverkar inte förskolenämndens verksamhet i någon större utsträckning.
- Det finns ingen socioekonomisk del i förskolan i nuvarande resursfördelningssystem. Resursfördelningen till förskolan håller för närvarande på att ses över. Det finns områden som slukar resurser.
- Den politiska styrningen är densamma för intraprenaderna som för den övriga verksamheten. Det sker genom mål och kvalitetskrav. Det enda som skiljer är att intraprenaderna har ett mer långsiktigt ansvar för ekonomin. De ingår även i personalförsörjningsstrategin. De är inte undantagna någon annan del än ekonomin i det kommunala sammanhanget.
- Numer lyfts frågor från förskolenämnden till programnämnden och det är inte bara ärenden som kanaliseras ner från programnämnden till förskolenämnden.

- Det har blivit bättre efter att områdesnämnderna har försvunnit och ersatts med driftsnämnder. Det har blivit mycket tydligare hur arbetet och samordningen ska ske mellan driftsnämnder och programnämnder. Driftsnämnderna har blivit mer operativa och för frågor framåt på ett mer aktivt sätt än tidigare.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning?	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

1.2 Grundskolenämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Inför framtagandet av tillsynsplan för den interna kontrollen initieras nämnden i april att ta fram förslag på nya tillsynsområden för kommande år. Förvaltningens tjänstemän tar också fram förslag. I juni sammanställer förvaltningen alla förslag som inkommit och återrapporterar förslagen till presidiet som då bjuds in att delta vid riskanalys av inkomna förslag.
- Arbetet med riskanalysen sker med hela presidiet och det är öppet för inspel från övriga ledamöter. Arbetssättet upplevs som väldigt bra och det blir bra diskussioner. Många delar kommer upp på bordet och även om det inte hamnar i tillsynsrapporten så kan frågan tas upp på annat sätt. De delar som får en låg riskbedömning kommer med till nästa år för ny bedömning. Har kommit upp flera riskområden som kommer att tas upp mera framöver.
- Lokalförsörjning: Förvaltningen förskola och skola har ett nära samarbete med Lokalförsörjningsavdelningen och lokalplanerare på Förvaltningskontor Ringgatan vad gäller lokalfrågor såsom att säkra att lokalbeståndet möter platsbehovet. Detta sker genom den årligen upprättade Lokalförsörjningsplanen.
- Personalförsörjning: Eftersom det är angeläget för förvaltningen att ha en samlad bild över sitt kompetensläge och framtida rekryteringsbehov har arbetet med att ta fram en kompetensförsörjningsplan intensifierats för att resultera i en dokumenterad plan som beräknas vara klar till oktober. Kompetensförsörjningsplanen presenteras för nämnden under hösten.
- Det finns funderingar på att slå ihop till större 7-9-skolor, inte minst för att främja integrationen men också för att få plats med fler parallellklasser i de lägre åldrarna där trycket är som störst.
- Hela lokalförsörjningsfrågan är komplicerad då det är många som är involverade i både planering och investeringsprogrammet. Det har varit svårt att få processen tydlig för de politiker som ändå fattar besluten. Ett arbete pågår för att förtydliga processen.
- Det är svårt att få behöriga lärare eller lärare överhuvudtaget. Nämnden väljer därför att behålla obehöriga lärare men får organisera sig för att klara av betygssättning med mera. Nämnden har inte råd att *inte* ha obehöriga lärare på grund av bristen på kompetens.
- Nämnden befinner sig mitt i en kontinuerlig elevökning. Skolor byggs ut och byggs om för att klara av att ta emot alla elever. Det fria skolvalet har nästan försvunnit i praktiken då man inte får plats i andra skolor än den anvisade skolan. Det är fullt i alla skolor. Nämnden är nästan i det läget att man har så många barn att man knappt klarar av att ta emot eleverna från anvisningsområdet.
- En bra beredskap finns för mottagande av nyanlända.

- Revisorerna rekommenderas ett studiebesök på Perrongen.
- Förslag till ny resursfördelningsmodell arbetas fram just nu. Resurser ska flyttas i mindre omfattning från äldre barn till yngre barn. Man ska också fördela om så att det går mer pengar till skolor som tar emot nyanlända.
- Förändring av fördelning av medel till barn i behov av särskilt stöd ska nu samordnas och göras lika för alla. Den nya centrala fördelningen ska leda till att man får en större likvärdighet i hela kommunen.
- Uppföljningen ska fokusera mer på resultaten i de lägre åldrarna där måluppfyllelsen ska vara 100 procent i t.ex. läsning i årskurs 3. Här har man tidigare inte varit så pådrivande eller ställt så höga krav men det håller på att förändras.
- Den stora stötstenen mellan statlig styrning av rektor och nämnden som huvudman är kravet på att alla elever som har behov ska få rätt till stöd. Nämndens budget är begränsad och det är rektors uppdrag att lösa det statliga kravet med givna medel från nämnden.
- Skolpliktsansvaret ligger hos programnämnden.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning?	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

1.3 Gymnasienämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Nämnden jobbar mycket med lokalförsörjning och planering för att kunna jobba på ett mer flexibelt sätt.
- Nämnden bedömer att man har en god framförhållning för att möta elevökningarna.
- Den årliga lokalförsörjningsplanen tar hänsyn till kommande elevökningar. Förvaltningen har också nyligen inrättat en ny tjänst som lokalplanerare. Som prognoserna ser ut kommer det att behöva öppnas en sjätte enhet år 2020-2022.
- Det framförs att det finns många områden inom vilka det bedrivs gymnasieutbildningar (exempelvis fordon och industri) där samverkan inom länet och regionen skulle kunna bli bättre. Samtliga utbildningar skulle behöva knytas till de branschråd som finns.
- Taket på utbildningarna som erbjuds justeras utifrån behoven på arbetsmarknaden. Dock erbjuds alla utbildningar i Örebro.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning?	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

1.4 Programnämnd barn och utbildning

Noteringar från träffen med presidiet

- Hela presidiet har deltagit i riskanalysen inför framtagandet av tillsynsplan för den interna kontrollen. Det har uppkommit några faktorer som skolväsendet har att hantera framöver, t.ex. kompetensförsörjning och lokalförsörjning. Det tycks som om risker lyfts på bordet och diskuterats på ett bra sätt när presidiet är mer aktiva i själva riskanalysen.
- För att hantera lokalförsörjningen så träffas de olika nämnderna programområde Barn och utbildning och Samhällsbyggnad för att prata ihop sig kring behov och hur man kan tänka nytt kring flexibla lokaler för att möta olika behov under olika tidpunkter. BoU har då också fått en genomgång av hur planprocessen fungerar för att kunna vara med och signalera sina behov vid rätt tidpunkt.
- Det finns en stor underhållsskuld i skollocalerna.
- Personalförsörjningen är en stor utmaning. Än så länge håller Örebro kommun som helhet näsan över vattenytan när det gäller kompetensförsörjningen men den behöver ändå bedömas som en risk.
- Nya rutiner för skolval och skolpliktsbevakning håller just nu på att arbetas fram i ett tvärförvaltningsuppdrag. Det är oklart vem som är ansvarig för skolpliktsbevakningen.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☒	☐	

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

2. Programområde Samhällsbyggnad

2.1 Byggnadsnämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Byggnadsnämndens budgetutfall de senaste åren har kännetecknats av överskott i ekonomin jämfört med budget.
- Ett antal problem gällande Servicecenter lyfts fram av nämnden.
- En del problem gjorde att nämnden begärde tätare uppföljning från Servicecenter. Det framkommer att det har varit svårt med kunskapsöverföringen och ibland blir det dubbelarbete och många frågor in i förvaltningen. Nu finns en reservjour som fungerar bra. Har varit svårt att föra över kunskapen från stadsbyggnadsservice. Det sker en utveckling och det blir bättre hela tiden. Kunskapen om frågorna är låg, då det endast finns få personer som har kompetens om frågorna.
- För att säkerställa att delegerade beslut följer gällande lagstiftning har, inom bygglov, ärendets handläggare ett granskningsblad som hör till varje ärende. Detta granskningsblad fylls alltid i och sparas digitalt i ärendehanteringssystemet. När handläggaren är klar med beslutet kontrollgranskas beslutet och underlaget av en annan handläggare som utgår från en checklista, denna kontrollgranskning dokumenteras. Både ärendets handläggare och kontrollgranskare undertecknar därefter beslutet.
- Stickprovsärenden – nytt för i år. 1- 2 ärenden går igenom noga vid nämndsammanträde.
- Nämnden ger delegation till befattning. Avdelningschefen avgör vilka av handläggarna som har rätt att fatta beslut. Detta sätt har införts eftersom det är så många nyanställda som måste få chans att lära sig handläggningen innan delegationen får användas.
- Under året har en ny bygglovtaxa tagits fram. Örebro kommun har arbetat tillsammans med SKL för att ta fram denna nya taxemodell.
- Viss personalomsättning på bygglovsidan har lett till något längre handläggningstider.
- Nämnden har inte något arbetsgivaransvar utan detta har från och med 2015 flyttats till programnämnd samhällsbyggnad. Byggnadsnämnden köper personalresurser från programnämnden.
- Plan för tillsyn ska tas fram men den är inte färdigställad. Ambitionen är att få fram en redovisning för nämnden kring hur det ser ut gällande tillsynen.
- Nämnden lyfter fram följande som de största utmaningarna
  - Byggnadstakten med bibehållen kvalitet

- Rättssäkerhet
- God gestaltning
- Funktionell stad och det ska finnas något för alla
- Bygga för att alla ska ha möjlighet till ett bra boende

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Positiv avvikelse på ca 40 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på en positiv avvikelse på ca 15 %.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt. Se kommentar nedan.

Kommentar

I nämndens årsberättelse framgår att den största delen av överskottet härrör från bygglovverksamheten där bygglovavgifterna överstiger budgeten med drygt 15 %. Enligt årsberättelsen handlar det om en volymökning där en kombination av antal ärenden och typ av ärenden lett till överskottet.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

2.2 Fritidsnämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- De generella bidragen betalas ut retroaktivt, dvs. handlingarna som begärs in visar på redan genomförda aktiviteter innan bidraget betalas ut.
- Selektiva bidrag betalas ut i förskott. Efter genomföra aktiviteter begärs en redovisning mot kvitton in för att följa upp verksamheten.
- Föreningar som sköter egna eller kommunala anläggningar kan erhålla skötselbidrag för tjänster. Uppföljningar på hur anläggningarna sköts genomförs regelbundet med hjälp av anläggningsbesök och bedömning av hur föreningarna uppfyller sina åtaganden.
- Det behövs klagoranden när det gäller vad som är föreningsdrift och vad som är kommunalt drivna anläggningar. Skötselbidragen har inte behandlats lika beroende på om det är en förening i centrum eller i någon av de tidigare lokala nämndernas geografiska område. Har inte varit samma förutsättningar för föreningarna.
- En genomlysning av föreningsbidrag, där en parameter är att försöka verka för ännu bättre jämställdhetsperspektiv, genomförs under hösten 2015.
- Kulturnämnden och fritidsnämnden delar på en förvaltning, vilket från förvaltningen upplevs problematiskt. Flera chefer och tjänstemän jobbar mot två nämnder.
- Från politikens håll är det positivt att ha två skilda nämnder, då det blir lättare för politikerna att specialisera sig. Från förvaltningen beskrivs att det är det rörigt med uppdrag som kommer från flera håll. Förvaltningschef får signaler om att personal och chefer är hårt ansträngda.
- Flera uppdragsgivare – programnämnden ger uppdrag direkt in i förvaltningen. Det ökar och det är otydligt om vem som har rätt att beställa och avropa jobb.

- Baden är gamla, tre kommunala inomhusbad byggda 60-70-tal. Ägs av tre olika fastighetsägare, något behöver göras med baden. Det finns idag ingen samstämmig bild över vad som behöver göras och vilka kostnader det kommer att medföra.
- Beträffande SM-veckan fanns från fritidsnämnden en resurs budgeterad. Det är lite oklart hur budgeten kom till. Samtliga nedlagda timmar har inte redovisats och det kan finnas ett mörkertal kring vad veckan verkligen har kostat i arbetstid.
- När det gäller att skapa förutsättningar för flyktingmottagande och integration lyfts det fram att man försöker få föräldrar att förstå att det finns ett fritidsliv där barnen får vara med.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

2.3 Kulturnämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Det finns en lista för prioritering av bidrag, barn och unga ligger högst i prioriteringen. Många föreningar vill mycket men nivån på föreningsbidragen ökar inte i någon större omfattning. Det finns vissa orättvisor och nämnden ser behov av att få börja om från noll.
- Open Art – gör ett underskott med 1,2 MSEK. Den totalt omslutningen av kommunala medel för Open Art är 4,6 MSEK. Till detta kommer sponsorpengar. Det beskrivs att det har blivit bättre ordning och reda i projektet och det finns en bättre kontroll över avtalen och det går nu tydligare att utläsa vad avvikelserna från budget beror på.
- Nämndens ekonomi beskrivs som stabil och att budget alltid hållits. Presidiet beskriver att de har bra koll på ekonomin och på helheten.
- 2014 dök ett överskott upp sent som gjorde att man fick starta ett kulturprojekt väldigt sent. Trots att nämnden beskriver ekonomin som stabil, beskrivs det även att nämnden har en tuff ekonomi och att nämnden inte alltid får de medel som begärs.
- De lokala nämnderna gav bidrag till hembygdsföreningar – ett bidrag som inte kommunen ger. Nämnden har skickat skrivelser till dessa föreningar om att bidraget kommer att upphöra.
- Minskade resurser till biblioteken gör att förändringar måste ske för att bibehålla servicen.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

2.4 Miljönämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Beträffande nämndens system för uppföljning av den interna kontrollen framförs att det finns önskemål att involvera presidiet i riskanalysen. Presidiet kommer med i beredningsskeendet, i övrigt är det mest en tjänstemannaprodukt.
- Under året har ett nytt projekt initierats tillsammans med personalavdelningen i syfte att hitta sätt att behålla och rekrytera personal. Inom stadsbyggnad totalt är personalomsättningen 6,83 % medan den på miljökontoret är 15 %. Miljönämnden har arbetsgivaransvaret.
- En utmaning som beskrivs är att det är svårt att få in de nya medarbetarna i produktion och att det ställer krav på den personal som varit anställd längre vad gäller upplärning och introduktion.
- Omsättningen av personal har pågått under flera år. Försök har gjorts att överbemanna, men det är svårt att veta om hur mycket man vågar ta ut svängarna. Har kommit fram till att man behöver överbemanna mer.
- Det framkommer även att förvaltningen tror sig se löneskillnader mellan miljöinspektörer och ingenjörer på den mer tekniska sidan vilket gör att man tror sig se könsbaserade löneskillnader. En utredning kring detta har begärts.
- Gällande den psykosociala arbetsmiljön beskrivs den som en ond spiral – personalomsättning ger mer jobb och nya medarbetare som ska läras upp vilket kan orsaka slitningar i personalgruppen.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Positiv avvikelse på ca 20 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på en positiv avvikelse på ca 25 %.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt. Se kommentar nedan.

Kommentar

Överskottet beror i huvudsak på att personalkostnaderna blev lägre än budgeterat beroende på vakanser. Miljökontoret har haft en hög personalomsättning under flera år. Som framgår av noteringarna från presidieträffen har försök gjorts med att överbemanna.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

Kommentar

Vi noterar att Miljönämndens risk- och väsentlighetsanalys endast innehåller de områden som återfinns i tillsynsplanen. Så var fallet även gällande den interna kontrollen avseende år 2014. I Stadsrevisionens granskning av nämndernas interna kontroll år 2014 kommenterade vi att detta förhållande skulle kunna tyda på att tillsynsområdena i praktiken var utvalda redan innan riskbedömningen gjordes. Vi påpekade dock att vi inom ramen för granskningen inte hade någon grund för att påstå att det faktiskt förhöll sig så.

I sitt yttrande över granskningen av den interna kontrollen 2014 förtydligade Miljönämnden hur de i praktiken arbetat med risk- och väsentlighetsanalysen. Vidare skrev nämnden i sitt yttrande: "Miljönämnden håller med om att metoden och förarbetet borde redovisas i risk- och

väsentlighetsanalysen.” Trots det finns detta alltså inte redovisat heller i årets risk- och väsentlighetsanalys.

2.5 Tekniska nämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Ett nytt ledningssystem har sjuvänt under året. Ledningssystemet är en förstärkt årsprocess som har varit bra för chefernas del.
- Nu finns inga problem trivsel eller personalomsättning på IT-sidan. 2016 införs ett köpsäljssystem för IT-supporten och tekniska nämnden är förberedda för att klara detta.
- K3-reglerna har gett effekter på möjligheten att underhålla gator och lägga ny asfalt. Underhållet ligger efter i villaområdena.
- Det beskrivs som en utmaning för nämnden med den snabba utvecklingen och utbyggnaden av Örebro och det är ibland svårt för nämnden att hinna med i den takt som krävs.
- Det är svårt att säga om tekniska nämnden kommer i kapp med investeringarna under nästa år. Eftersläpningen av investeringarna beror inte uteslutande på för små personalresurser. Andra orsaker till att investeringar skjuts på framtiden är att vissa markägare säger nej till åtgärder och kommunen har hittills inte valt att utnyttja sin ledningsrätt.
- Nämnden ser gärna att det blir ett kommunalt ansvar att ta över insamlingen av förpackningar. En utredning pågår om hur kommunerna ska ta över ansvaret för insamlingen. Det är insamlingen kommunerna tar hand om, inte återvinningen av själva förpackningarna. Hoppas på att den statliga utredningen kommer med besked i mars 2016 om hur det blir. Nämnden har beredskap att ta över ansvaret för insamlingen.
- Vattenledningarna är skilda mellan dagvatten och dräneringsvatten. Det är viktigt att det kopplas rätt från fastighetsägarnas del. Detta ses över för närvarande.
- Vattenskyddsområdet måste införas runt Svartån vilket kommer att slå hårt mot lantbruket. Det finns ett förslag framme som ska kommuniceras runt jul med de berörda lantbrukarna.
- När det gäller biogasfrågan finns det ett EU-beslut om att ta bort skattebefrielsen på bioagassidan. Detta påverkar kommunen både som säljare men även som köpare av biogas.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	

2.6 Programnämnd samhällsbyggnad

Noteringar från träffen med presidiet

- Beträffande nämndens system för uppföljning av den interna kontrollen framför ordföranden att hans uppfattning är att de förtroendevalda inte behöver delta i riskanalysen utan att detta ska hanteras på tjänstemannanivå.
- För tomter som är belägna inom detaljplaner utan angiven exploateringsgrad, eller annan tydlig begränsning av byggrätten, ska prissättning ske genom marknadsvärdering. Dessa värderingar sker i första hand individuellt per försäljning av en extern och oberoende fastighetsvärderare, men interna värderingar kan utföras där underlag från tidigare externa värderingar finns.
- Nämnden behöver skaffa sig större rutin avseende att genomföra objektsupphandling mer skyndsamt. Det innebär också att gott samarbete mellan Stadsbyggnad och Upphandlingsenheten behöver finnas.
- Stadsbyggnad saknar fortfarande viss erfarenhet inom upphandlingsområdet men det är en utvecklingspunkt som det finns medvetenhet om.
- Kommunen måste hitta svar på frågor om vilka ambitioner kommunen har. Exempelvis hur stor andel av barnen ska få plats i kulturskolan? Vilken ambition ska kommunen ha på skötseln av exempelvis grönområden i ytterområden?
- Det beskrivs att det är enkelt att upphandla företag för att bygga bostäder, men att det är svårare att få tag i anläggningsarbetare.
- När det gäller långsiktig planering framförs att det är svårt att få med hela kommunen på banan, svårt att få det långsiktiga perspektivet. Övriga delar av kommunen hinner inte med. Handlingsplanen för stadens byggande, togs fram för att visa utbyggnaden och för att ge övriga delar en chans att se var kommunen växer och förlänga deras planeringshorisonter. Det beskrivs att det saknas en motpart i övriga delar av kommunen och att nämnderna söker om bygglov när det är dags att öppna skolan, inte när planläggningen måste börja ske.
- I jämförelse med övriga kommunen har stadsbyggnad ett dåligt resultat i medarbetarenkäten.
- Den politiska processen uppges vara orsaken till att investeringar inte genomförs. När budgetbeslutet fattas i september är det många gånger för sent att hinna med projektering. Förvaltningen påbörjar inget arbete förrän samtliga beslut är fattade och projekteringen tar lång tid. Detta gör att projekt inte hinner genomföras enligt tidplan.
- Det finns tankar om att lägga in i uppföljning av investeringar i tillsynsplanen samt följa upp hur investeringsprocessen fungerar inklusive projektredovisning.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Positiv avvikelse på ca 20 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på ett nollresultat.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt. Se kommentar nedan.

Kommentar

En betydande andel av nämndens överskott avser reavinster vid markförsäljning. Överskott exklusive reavinster motsvarar mindre än 5 % av budgetramen.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

3. Programområde Social välfärd

3.1 Nämnden för funktionshindrade

Noteringar från träffen med presidiet

- I förvaltningen har man en riskanalysgrupp som tar fram en bruttolista. De förtroendevalda har sin egen riskanalys och omvärldsspaning men tittar också på förvaltningens riskanalyslista.
- Målen följs upp genom kontinuerliga uppföljningar. Vid delårsrapport sker avstämningar mot fullmäktiges mål, social välfärds programplan och Nämnden för funktionshindrades verksamhetsplan.
- Alla verksamheter har någon form av forum för att kontinuerligt lyssna in brukarnas åsikter och önskemål. Ett förbättringsområde är att dokumentera vilket bör beskrivas utifrån socialstyrelsens skrivelse ”Vård- och omsorgstagares delaktighet”.
- Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att anta ett systematiskt och kompetensstrategisk förhållningssätt för att säkerställa personalförsörjningen.
- Inom förvaltningen har de inga problem med rekrytering av sjuksköterskor och de händer t.o.m. att de får säga nej till sjuksköterskor som vill arbeta i verksamheten. Presidiet tror att en bidragande orsak är att de har lyckats med ledarskapet.
- Utmaningar framöver är att inkludera personer med funktionshinder på arbetsmarknaden. Det pågår ett arbete tillsammans med VUXAM där de skissat på förslag på hur de kan se ut. Ett syfte är att kommunens verksamheter ska bli bättre på att hitta arbetsuppgifter som personer med funktionshindrade ska kunna utföra.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

3.2 Socialnämnd väster

Presidieträffen ägde rum med båda socialnämndernas presidier. De noteringar från presidieträffen som presenteras nedan gäller alltså även för Socialnämnd öster.

Noteringar från träffen med presidiet

- Vid delår 1 2015 beslutade nämnden att ge förvaltningen i uppdrag att i den månatliga ekonomiska rapporten särskilt följa den ekonomiska utvecklingen avseende köpt vård och behandling för barn, unga och vuxna, samt att ge förvaltningen i uppdrag att kostnadseffektivisera verksamheten för att nå en ekonomi i balans. (Sv 133/2015, Sö 142/2015) Redovisning av detta sker kontinuerligt.
- Socialnämnderna har justerat i delegationsordningen för att upprätthålla kunskap om extra kostsamma externa placeringar.
- En del åtgärder/utvecklingsaktiviteter som nämnden själva tagit fram har fått skjutas på framtiden med tanke på den ekonomiska situationen. Det finns ingen sammanställning över vilka åtgärder de skjuter på framtiden och konsekvenser av det. Nämnden har fått påpekande från kommunledningen avseende detta och kommer att ta fram en sådan sammanställning

- I framtagandet av tillsynsplan arbetar nämnden enligt de riktlinjer som anges i dokumentet "Bättre koll med internkontroll – En handbok för Örebro kommun" och "Riskanalysmetod – en handbok för Örebro kommun". I riskanalysarbetet deltar tjänstemän inom organisationen med god insikt i nämndens verksamhet och områden. Programnämnden har gjort bedömningen att nämndens ledamöter inte direkt ska delta i den riskanalys som genomförs. Ledamöterna har dock insyn i arbetet och kommer med synpunkter genom beredningsprocessens olika steg.
- Fullmäktiges mål och uppdrag bryts ner av programnämnd social välfärd, i deras Programplan med budget. Uppdrag i programplanen bryts ner i socialnämndernas Verksamhetsplan med budget. Dessa följs upp i Delårsrapport 2 och Årsberättelse
- Samverkan med andra nämnder och andra externa aktörer förs på olika sätt och i flera olika sammanhang. En bra struktur för samverkan är viktigt för att nå framgång i de ordinarie uppdragen.
- Socialnämnderna och förvaltningen arbetar aktivt för att säkerställa tillgång till personal med rätt kompetens. Svårigheter att attrahera och behålla socialsekreterare med lämplig erfarenhet är en nationell utmaning. Utmaningen möts med en palett av strategiska åtgärder.
- Dokumentationen är ett utvecklingsområde och där skulle det kunna vara värdefullt att göra en granskning.
- Integrationen mellan IT-system är ett område som behöver utvecklas. De har t.ex. ingen krypterad E-post utan får använda fax.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

Kommentar

I likhet med föregående år har de båda socialnämnderna identiska planer för uppföljningen av den interna kontrollen. Tillsynsrapporten innehåller dock resultat uppdelat per nämnd för vissa av tillsynsområdena.

Med anledning av att de båda socialnämnderna hade identiska planer och rapporter avseende uppföljningen av internkontrollen 2014 fick nämnderna i uppdrag att i samband med delårsrapport med prognos 1 2015 presentera 2014 års granskningsresultat uppdelat per nämnd. I nämndernas svar framgår att det inte är möjligt att redovisa något granskningsresultat per nämnd för tre av 2014 års fyra tillsynsområden. Av svaret framgår vidare de båda socialnämndernas uppdrag är lika, så när som på vissa specifika uppgifter som socialnämnd öster har men inte socialnämnd väster. Bortsett från dessa specifika uppgifter skiljer sig inte hanteringen av uppdrag mellan de två nämnderna. Vidare framgår att en socialsekreterare kan ”handlägga ett ärende för en person folkbokförd på öster den ena dagen, och nästa dag handlägger samma socialsekreterare ett ärende för en person folkbokförd på väster.”

Det är av den anledningen inte heller resultatet av 2015 års tillsyn är uppdelat per nämnd för samtliga tillsynsområden.

3.3 Socialnämnd öster

Noteringar från träffen med presidiet

Då presidietträffen ägde rum med båda socialnämndernas presidier hänvisas till noteringarna ovan.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Negativ avvikelse på ca 6 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på en negativ avvikelse på ca 4 %.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☒	☐	Se kommentar nedan.

Kommentar

En stor del av budgetunderskottet härrör från ett ökat antal externa placeringar vilket i sin tur beror på en stor ökning av antalet pågående utredningar per månad. Exempel på en åtgärd som vidtagits är att den egna bemanningen har utökats vilket ska leda till minskade kostnader för köp av platser.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

Kommentar

Se kommentarerna om intern kontroll ovan gällande Socialnämnd väster.

3.4 Vård- och omsorgsnämnd väster

Noteringar från träffen med presidiet

- Det stora underskottet som nämnden har avser främst hemvården. De har jobbat med hemvården under flera år. Nämnden känner till att de ligger högt i kostnader utan att det påverkar kvaliteten positivt. De ekonomiska problemen blev ännu mer uppenbara när de gick in i LOV
- Av de hemvårdstimmar som producerades utfördes 31 % av timanställda. Det finns en modell att de ska ha 85 % tillsvidareanställda och 15 % timanställda.
- Det har fattats beslut om att minska hemvården med 100 årsarbetare. Ingen personal kommer att sägas upp men det kommer att ske omplaceringar av personal.
- Under 2015 har ny rutin tagits fram gällande arbetet med intern kontroll inom vård- och omsorgsförvaltningen. I denna rutin tydliggörs nämndernas delaktighet i risk- och väsentlighetsanalyserna vid framtagande av tillsynsplan.
- De har gott resultat på medarbetarenkäterna inom vård och omsorg. Det är dock rätt stora skillnader mellan enheterna. I den senaste enkäten hade de ökat inom fler områden men det finns en risk för att det blir sämre resultat nästa gång med tanke på den turbulens som finns just nu i verksamheten.
- I dag möter en hemtjänsttagare 18 personer under en fjortondagarsperiod.
- Organisationen med två nämnder är inte helt optimal. Förvaltningschefen menar att det skulle underlätta mycket om det var en nämnd då det idag förekommer mycket dubbelarbete.

- Inom vård och omsorg har man under lång tid satsat på det förebyggande arbetet t.ex. träffpunkter. Detta är verksamheter som det inte är lagkrav på men presidiet tror att denna verksamhet kommer att bidra till de äldres hälsa och att behåller det friska längre vilket gör att man skjuter upp behovet av insatser.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Negativ avvikelse på ca 6 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på en negativ avvikelse på ca 10 %.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☒	☐	Se kommentar nedan.

Kommentar

Det stora underskottet som nämnden har avser främst hemvården. Trots att kommunen i och med införandet av LOV tappade ca 20 % av sina hemvårdstimmar låg verksamheten på samma nivå som tidigare i antalet anställda. De båda vård- och omsorgsnämnderna beslutade i början av sommaren 2015 om en neddragning med 100 årsarbetare totalt inom hemvården i Örebro, Neddragningen skulle ske under hösten 2015 men följsamheten till beslutet var bristfällig vilket ledde till att hemvårdens underskott totalt landade på ca 70 mnkr. Nämnderna fattade även beslut om en rad andra åtgärder men i och med att underskottet till så stor del avser hemvården tar vi i denna kommentar endast upp beslutet om neddragningen med 100 årsarbetare.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

Kommentar

I likhet med föregående år har de båda vård- och omsorgsnämnderna identiska planer för uppföljningen av den interna kontrollen. Tillsynsrapporten innehåller dock resultat uppdelat per nämnd för de flesta av tillsynsområdena.

Med anledning av att de båda vård- och omsorgsnämnderna hade identiska planer och rapporter avseende uppföljningen av internkontrollen 2014 fick nämnderna i uppdrag att i samband med delårsrapport med prognos 1 2015 presentera 2014 års granskningsresultat uppdelat per nämnd. I nämndernas svar framgår att det för tre av 2014 års sex tillsynsområden inte är möjligt att dela upp resultatet per nämnd.

3.5 Vård- och omsorgsnämnd öster

Noteringar från träffen med presidiet

- Med anledning av att delårsrapport 2 kommer så sent att det är svårt att då hinna med att sätta in åtgärder vid prognostiserade avvikelser har ordförandena i båda vård- och omsorgsnämnderna lyft till programnämndens ekonomer att signalerna måste komma tidigare, det fungerar inte bra att arbeta på det här sättet.
- När det gäller personer som inte längre kan sköta sin ekonomi och som blir ensamma framförs att alla kunder/brukare har en kontaktperson som har ett ansvar att se till att personen i fråga får en god man. Nämnden/förvaltningen har det inte klart för sig men det framförs att det borde vara så att det finns en rutin som säger att kontaktpersonen ska följa upp detta.
- När det gäller biståndsbeslut framförs att det generellt går för lång tid från beslut till uppföljning, behoven kan förändras hela tiden. Det är inte bra om det går ett helt år innan en uppföljning sker. Vi måste ha en dialog med biståndshandläggarna, och det kan nog utvecklas ytterligare.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Negativ avvikelse på ca 7 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på en negativ avvikelse på drygt 8 %.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☒	☐	Se kommentar gällande Vård- och omsorgsnämnd väster ovan. Kommentaren är tillämplig även för Vård- och omsorgsnämnd öster.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

Kommentar

Se kommentarerna om intern kontroll ovan gällande Vård- och omsorgsnämnd väster.

3.6 Överförmyndarnämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Arbetet med riskanalysen har under ganska många år gjorts tillsammans med presidiet och förvaltningsledning. Vid val av riskområden utgår de från ett antal olika områden t.ex. ekonomi, verksamhet och väljer ut ett antal frågor inom varje område.
- Programnämnden har gett nämnden mål avseende social investeringar men nämnden vet inte hur de ska uppfylla det målet. Det är många uppföljningar under året av måluppföljningen och nämndens presidium menar att de har grepp om detta.
- De har nu ett stort tryck avseende ensamkommande barn. Det finns en bra samverkan med socialförvaltningen.
- Det är totalt sett en ökning avseende behoven av gode män, förvaltare och ställföreträdare. Nämnden får redovisning månadsvis.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

3.7 Programnämnd social välfärd

Noteringar från träffen med presidiet

- Programnämnd social välfärd har gett de båda Vård- och omsorgsnämnderna har fått ca 10 specifika uppdrag t.ex. se över schemaläggningar. Programnämnden har också träffat dessa två nämnder kontinuerligt för att följa vad de gör för att komma i balans. Presidiet bedömer att förutsättningarna för att Vård- och omsorgsnämnderna ska komma i balans 2015 är små men för 2016 ska de uppnå det. I förvaltningarna gör de nu om alla scheman och dessa börjar gälla omedelbart.
- I riskanalysarbetet deltar tjänstemän inom organisationen med god insikt i nämndens verksamhet och områden. Programnämnden har gjort bedömningen att nämndens ledamöter inte direkt ska delta i den riskanalys som genomförs. Ledamöterna har dock insyn i arbetet och kommer med synpunkter genom beredningsprocessens olika steg, vilket innefattar ordförandeberedning, presidium och nämndsammanträde.
- All verksamhet följs upp vid 3 tillfällen; delår 1, delår 2 och årsredovisning. Vid dessa tillfällen redogör nämnderna för bl.a. hur de arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Inom programområdet görs sedan en resultatbedömning, som lyfts till en central analyskommitté. Arbetet med resultatbedömningar vid delåren återkopplas till respektive

nämnd, som då får möjlighet att vid behov intensifiera arbetet med fullmäktiges mål och uppdrag under resten av året.

- Nämnd och förvaltning är med i ett antal olika samverkansorgan, både internt inom kommunen och externt. Vid mötet framförs dock att när det gäller samverkan med Region Örebro finns dock ”övrigt att önska”.
- För att klara framtida verksamhetsutveckling kommer programnämnden att ta fram en övergripande sammanfattande bild av vilken kompetens som kommer att krävas och hur denna kompetens skall säkras. Programnämnden kommer också att verka för att det personalstrategiska perspektivet tas med i konsekvensanalyser inför och efter beslut kopplat till programnämndens verksamhetsansvar och uppdrag.
- De två frågor som nämnden kommer att fokusera på mest är underskotten i vård och omsorg samt flyktingsituationen. Ytterligare en fråga är boendefrågan för äldre.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

4. Övriga nämnder

4.1 Landsbygdsnämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- Med tanke på att Landsbygdsnämnden ännu inte gjort ett helt verksamhetsår så beslutades det i samråd med Kommunledningskontoret att riskanalysen för 2015 skulle genomföras i en något mindre omfattning än normalt.
- Eftersom Landsbygdsnämnden under 2015 fortfarande var ett sådant pass nytt organ i den politiska organisationen så menade presidiet att det var svårt att komma med ett entydigt svar på vilket nämndens uppdrag var. Landsbygdsnämndens reglemente är föremål för diskussion, både inom nämnden och i den övriga politiska organisationen.
- Nämnden är en strategisk utvecklingsnämnd som ska arbeta mycket med medborgardialog. Nämnden har även ett uppdrag inom Örebro kommun att internt sprida arbetet med landsbygdsfrågor samt att få övriga nämnder att landsbygdssäkra sina beslut. Nämnden har inget egentligt uppdrag att utföra något, uppdraget handlar istället om att få de andra nämnderna att se landsbygdsperspektivet.
- Nämnden har under tagit fram ett förslag till landsbygdsprogram som vid tidpunkten för mötet var ute på remiss. Landsbygdsprogrammet ska gynna samarbete utanför kommungränserna.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☐	☒	Positiv avvikelse på ca 6 % att jämföra med prognosen vid delår 2 som pekade på ett nollresultat.
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt. Se kommentar nedan.

Kommentar

Landsbygdsnämndens budget är förhållandevis liten. Överskottet på ca 6 % motsvarar 300 tkr. I nämndens årsberättelse anges att ett aktivt arbete pågått under 2015 för att göra nämndens verksamhet känd. Vidare anges att det faktum att nämnden är ny kan vara en orsak till att nämnden inte fått tillräckligt med ansökningar om bidrag för att kunna nyttja hela den budget på 1 000 tkr som avsatts för landsbygdsutveckling. Av budgeten för bidrag till landsbygdsutveckling nyttjades endast ca 60 %.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☐	☒	Se kommentar nedan.
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☐	☒	Se kommentar nedan.
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☐	☒	Se kommentar nedan.
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☐	☒	Se kommentar nedan.

Kommentar

Eftersom landsbygdsnämnden är nyinrättad antogs ingen tillsynsplan inför 2015. Enligt nämndens årsberättelse har dock en förenklad tillsyn skett vilken har visat på ett par mindre brister. Enligt årsberättelsen bör dessa brister åtgärdas och återrapporteras till nämnden i februari 2016. Nämndens protokoll från februari 2016 innehåller ingen information om återrapportering gällande de brister som uppmärksammades i den förenklade tillsynen 2015.

4.2 Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Noteringar från träffen med presidiet

- På senare år har de arbetat för att nämnden ska vara involverad i ett tidigare skede i processen i riskanalysen. Hela nämnden har vid två tillfällen fått utbildning i riskanalyser. Majoritet respektive oppositionen har i respektive grupp arbetat med att ta fram förslag på riskområden.
- SFI och samhällsorientering för både nyanlända och övriga invandrare säkerställs inom ramen för ”Språk och Framtids” uppdrag. Dessutom finns SFI för akademiker/högutbildade inom ramen för kommunal vuxenutbildning.
- Övriga delar av vuxenutbildningen, grundläggande- och gymnasial samt yrkesvux liksom i stort sett alla arbetsmarknadsinsatser är, mer eller mindre, starkt inriktade mot ett integrationsuppdrag och riktar sig till såväl nyanlända som övriga invandrare. Totalt har 73 % av förvaltningens brukare annat födelseland än Sverige.
- SFI kommer att bli en del av KOMVUX vilket innebär att SFI kommer att upphöra som egen skolform vilket förvaltningschefen menar är positivt. Idag är SFI ren språkundervisning men det ska ingå även viss samhällsundervisning. Tyvärr fungerar det dock inte som det ska.
- Ett annat område är att utveckla hur de ska kunna ta tillvara på nyanländas utbildning.
- Från 2016 kommer gymnasieförvaltningen och vuxen- och utbildningsförvaltningen att slås ihop.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	

4.3 Kommunstyrelsen

Noteringar från träffen med presidiet

- Utifrån uppsiktsplikten över kommunens verksamheter beslutade kommunstyrelsen följande i delårsrapport 1:
”Samtliga nämnder som redovisar prognostiserat underskott för år 2015 skall genomföra åtgärder för att klara att bedriva verksamheten inom beslutade budgetramar... Kommundirektören får ett särskilt uppdrag att följa verksamheterna inom vård- och omsorgsnämnderna och återrapportera till Kommunstyrelsen.”
- Kommunstyrelsen har ingen direkt dialog med nämnderna förutom att ordförande i programnämnderna sitter i Kommunstyrelsen. De har t.ex. inte som rutin att nämnderna kommer till styrelsens sammanträde, t.ex. vid prognostiserade större underskott, för att redovisa verksamhet och ekonomi.
- I övergripande strategier och budget (ÖSB) för 2016 finns ett uppdrag att utveckla en informationskarta för hela Örebro kommun. Arbetet fortsätter också med en utveckling av IT-tjänster för kommunens verksamheter med en tydlig koppling mellan IT-kostnader och nytta i verksamheterna.

- Presidiet framför att styrelsearbetet i bolagen har förbättrats men det finns mer att göra. Det handlar om att de som sitter i styrelserna ska veta sin roll där. De har haft en utbildning men behöver ha mer.

Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten?	Ja	Nej	Kommentar
Har nämnden/styrelsen fastställt målen?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen följt upp verksamhetens resultat (måluppfyllelse) i samband med delår 2 och bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering?	Ja	Nej	Kommentar
Råder det överensstämmelse mellan nämndens/styrelsens budget, prognos vid delår 2 samt utfall vid bokslut?	☒	☐	
Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser?	☐	☐	Ej aktuellt.

Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning	Ja	Nej	Kommentar
Finns en övergripande struktur i kommunen (reglemente/riktlinjer) för intern kontroll	☒	☐	
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen	☒	☐	
Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	☒	☐	
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	☒	☐	
Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	☒	☐	